

„TOKSYCZNE LAPTOPY”

- RAPORT GREENPEACE UJAWNIA FAŁSZYWE DEKLARACJE FIRM ELEKTRONICZNYCH

Pracujący na zlecenie organizacji Greenpeace naukowcy ustalili, że najwięksi producenci laptopów stosują do ich produkcji toksyczne chemikalia zakazane w Unii Europejskiej. Badania prowadzone przez Greenpeace nad substancjami toksycznymi zawartymi w markowych laptopach ujawniły obecność tych substancji w pięciu modelach firm: Acer, Apple, Dell, HP i Sony. Najwyższy poziom skażenia wykazały laptopy firm HP i Apple. Fakt ten jest niepokojący w zestawieniu z publicznym oświadczeniem HP, że firma zrezygnowała ze stosowania w swoich produktach szczególnie niebezpiecznej substancji – dekabromofenoksybenzenu, związku na bazie bromu, opóźniającego spalanie. Badania Greenpeace dowiodły, że substancja ta jest w nich nadal obecna.¹⁾

Raport Greenpeace pt. „Toksyczne laptopy”²⁾ dowiódł między innymi, że komputer HP miał spośród testowanych marek laptopów najwyższy poziom substancji toksycznych, w szczególności bromowanych opóźniaczy spalania. W częściach tego komputera został wykryty również ołów. Z kolei Mac Book Pro firmy Apple zawierał najwyższy spośród testowanych laptopów poziom innego rodzaju toksycznego opóźniacza spalania, tetrabromobisfenol-A (TPPBA). Jego stężenie wynosiło 262 mg/kg. Wiele z tych substancji chemicznych jest niebezpiecznych dla zdrowia i szkodzi środowisku, w tym ołów i niektóre BFR.³⁾

Znaleziono również PCW, tworzywo sztuczne stwarzające duże problemy w utylizacji, będące źródłem chlorowanych związków organicznych, a podczas spalania powodującego emisję dużych ilości dioksyn i furanów.

„Warty zauważenia jest fakt, że niezależnie od marki komputera, obojętnie czy był to Mac czy PC, jeśli pominiemy różnice w technologii projektowania, substancje toksyczne są wspólne dla wszystkich modeli” – mówi Łukasz Supergan, koordynator kampanii Greenpeace.

Mimo zapewnień firmy HP, że wyeliminowała ona dekabromofenoksybenzen, najbardziej szkodliwy spośród opóźniaczy spalania stosowanych w elektronice, Greenpeace obniżył jej notowania w opublikowanym w sierpniu rankingu „zielonych” producentów sprzętu elektronicznego.⁴⁾ W ciągu minionego miesiąca punktacja przyznana HP obniżyła się z 5,7 do 4,7 w skali od 1 do 10.

„Bardzo niepokojąca jest obserwacja czołowych producentów elektroniki raczej spadających w tym rankingu niż wznoszących się. Pod względem dbałości o środowisko i zdrowie użytkowników HP od dawna pozostaje z tyłu. Dziwi nas jednak postawa firmy Apple, która promowała swój wizerunek firmy postępo-

wej i dbającej o środowisko, a która okazała się ekologicznym dinozaurem” – dodaje Supergan.⁵⁾

Bez globalnego systemu odzysku, wprowadzonego przez firmy elektroniczne, ich skażone chemikaliami produkty będą kończyły swój żywot na wysypiskach w Indiach i Chinach, wywołując tam gigantyczne zanieczyszczenie gleb, powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych.⁶⁾

Greenpeace wzywa przemysł elektroniczny do projektowania i tworzenia produktów o większej żywotności, które będą bardziej przyjazne środowisku i łatwiejsze do recyklingu. Greenpeace chce nakłonić producentów do wdrożenia unijnej dyrektywy RoHS⁷⁾ i wyeliminowania z produktów wszystkich niebezpiecznych substancji, w tym bromowanych opóźniaczy spalania i PCW. Żadna z firm nie stworzyła dotychczas produktu, który byłby wolny od wszystkich tych związków.

Kontakt:

Łukasz Supergan, koordynator kampanii Greenpeace Polska, 0505 101 440, lukasz.supergan@greenpeace.pl

Jacek Winiarski, rzecznik prasowy Greenpeace Polska, 0504 274 080, jacek.winiarski@greenpeace.pl

Przypisy

- 1) Wentylator komputera zawierał 1650 mg/kg (0,165% wagowych) dekabromofenoksybenzenu oraz znaczne ilości innych związków bromu. Oświadczenie HP o zaprzestaniu używania tego związku dostępne jest na stronie: www.hp.com/hpinfo/globalcitizenship/environment/productdesign/materialuse.html#RoHS
- 2) Raport „Toksyczne Laptopy” (w języku angielskim) do pobrania tutaj: www.greenpeace.pl/pdfy/laptops.pdf
- 3) Bromowane opóźniacze spalania (BFR) - grupa związków chemicznych zawierających brom, wykorzystywanych do zmniejszania łatwopalności materiałów takich jak tekstylia, plastik, kanapy, telewizory, czy materace. Wiele spośród tych środków charakteryzuje się dużą trwałością w środowisku i/lub zdolnością do akumulacji w ciałach zwierząt i ludzi. Coraz więcej dowodów wskazuje, że bromowane opóźniacze spalania, które są substancjami bardzo trwałymi, mają niekorzystny wpływ zarówno na organizmy żywe, jak i całe środowisko naturalne. Wszystkie grupy bromowanych opóźniaczy spalania mogą wpływać negatywnie na ludzki układ nerwowy, rozwój behawioralny dzieci oraz zaburzać wydzielanie hormonów tarczycy. Na całym świecie od Europy, przez Arktykę, aż po Amerykę Północną poziom tych związków w organizmie ludzi i zwierząt gwałtownie wzrasta.
- 4) Ranking „zielonych” producentów sprzętu elektronicznego charakteryzuje producentów komputerów i telefonów komórkowych pod kątem zawartości w ich produktach szkodliwych substancji. Bierze również pod uwagę recykling części. Aktualny ranking dostępny jest pod adresem: www.greenpeace.org/raw/content/international/press/reports/greener-electronics-hp-ranking.pdf

- 5) Warto wspomnieć o konkursie ekologicznym HP, w której nagradzane są organizacje ekologiczne.
- 6) Raport Greenpeace dotyczący skażeń, jakie występują w Indiach i Chinach wokół miejsc, gdzie prowadzony jest recykling części elektronicznych. Pełny tekst w języku angielskim: www.greenpeace.org/raw/content/international/press/reports/recyclingelectronicwasteindiachinafull.pdf

- 7) Removing of Hazardous Substances - Dyrektywa UE zakazująca stosowania niektórych niebezpiecznych substancji chemicznych do produkcji sprzętu elektronicznego.

„Nieodpowiedzialność i bez troska” – Greenpeace przerywa konferencję Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego

18.9.2006 aktywiści Greenpeace przerwali konferencję zorganizowaną przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego, odbywającą się w hotelu „Holiday Inn” w Warszawie. Na spotkanie pod hasłem „Odpowiedzialność i troska” zjechali przedstawiciele firm chemicznych oraz członkowie organizacji przemysłu chemicznego z całej Europy. Około godziny 9.00 15-stu aktywistów Greenpeace z 4 krajów europejskich, ucharakteryzowanych na ciężko chorych, rozwinęło transparent „Konferencja: nieodpowiedzialność i bez troska”.

Celem akcji było zwrócenie uwagi na zabiegi przemysłu chemicznego, mające na celu niedopuszczenie do uchwalenia nowego rozporządzenia europejskiego REACH¹⁾, które ma uregulować sposób postępowania z niebezpiecznymi związkami chemicznymi. Producenci przedstawiają REACH jako rozwiązanie, które spowoduje ogromny wzrost kosztów produkcji oraz bezrobocie. Prowadzony przez nich agresywny lobbing spowodował znaczące złagodzenie projektu rozporządzenia, w stosunku do jego pierwotnej wersji zaproponowanej przez Komisję Europejską.

Greenpeace zażądał jasnego stanowiska organizatorów konferencji w sprawie zaprzestania przez lobby chemiczne starań o usunięcie z REACH zapisów chroniących zdrowie ludzi i środowisko naturalne.

„Opublikowany przez nas raport Toxic Lobby²⁾ ukazuje, jak poważne konsekwencje mogą mieć działania przemysłu chemicznego - mówi Łukasz Supergan, koordynator kampanii Greenpeace Polska - Hasła takie jak „Odpowiedzialność i Troska” brzmią kuriozalnie w ustach ludzi, którzy są bezpośrednio odpowiedzialni za zatrucie nas i środowiska substancjami toksycznymi. Przedstawiciele Izby zamiast wygłaszać PR-owskie slogany, powinni wprowadzić te hasła w życie poprzez poparcie dyrektywy REACH w kształcie proponowanym przez Komisję Europejską” - dodaje Supergan.

Nowe prawo ma znacznie uprościć europejskie przepisy dotyczące przemysłowego stosowania związków chemicznych, w miejsce około 40-stu aktów praw-

nych wprowadzając jeden. Nowa regulacja ma wzmocnić prawo konsumentów do informacji o składnikach wykorzystywanych przy produkcji produktów codziennego użytku.

Najważniejszą i najbardziej kontestowaną przez lobby chemiczne zmianą, jaka ma zostać wprowadzona wraz z nowym prawem, jest zasada substytucji, która mówi, iż jeśli dla jakiegoś związku chemicznego istnieją bezpieczniejsze alternatywy, to należy dążyć do ich wprowadzenia.

„W listopadzie również polscy europarlamentarzyści będą głosować nad projektem REACH. - mówi Jacek Winiarski, rzecznik prasowy Greenpeace Polska - To właśnie od ich głosów będzie zależeć zmniejszenie ryzyka kontaktu ludzi i środowiska z niebezpiecznymi substancjami”.

Greenpeace rozpoczął również cyberakcję³⁾, która umożliwi internautom wysyłanie listów do wszystkich polskich europarlamentarzystów z apelem o głosowanie w obronie ludzi i przyrody.

Kontakt:

Łukasz Supergan, koordynator kampanii Greenpeace Polska, 0505 101 440, lukasz.supergan@greenpeace.pl

Jacek Winiarski, rzecznik prasowy Greenpeace Polska, 0504 274 080, jacek.winiarski@greenpeace.pl

Przypisy:

- 1) REACH to projekt nowego rozporządzenia dotyczącego kontroli substancji chemicznych, produkowanych lub używanych na terenie Unii Europejskiej. Zastąpi on około 40 istniejących regulacji w UE, stanie się wspólnym prawem we wszystkich państwach członkowskich. Skierowany jest do producentów i importerów chemikaliów. Pełny tekst projektu rozporządzenia REACH do pobrania tutaj: ec.europa.eu/environment/chemicals/reach/reach_intro.htm. Często zadawane pytania na temat REACH do pobrania tutaj: www.foe.co.uk/campaigns/safer_chemicals/chemical_reaction/FAQs_pl.html
- 2) Pełna wersja raportu w języku angielskim do pobrania tutaj: www.greenpeace.org/toxiclobby. Streszczenie raportu w języku polskim do pobrania tutaj: www.greenpeace.pl/pdf/toxic-lobby.pdf
- 3) Cyberakcja Greenpeace pod adresem: www.greenpeace.org